

*Doc. dr. Gregor Rečnik, dr. med.,
Oddelek za ortopedijo, UKC Maribor*

LEDVENA SPINALNA STENOZA

- Ledvena spinalna stenoza je zožitev spinalnega kanala, lateralnega recesusa ali medvretenčnega foramna v ledvenem predelu, kar lahko vodi v utesnitev hrbtenjače ali/in živčnih korenin s posledično psevdoklavdikacijo ali/in radikulopatijo.

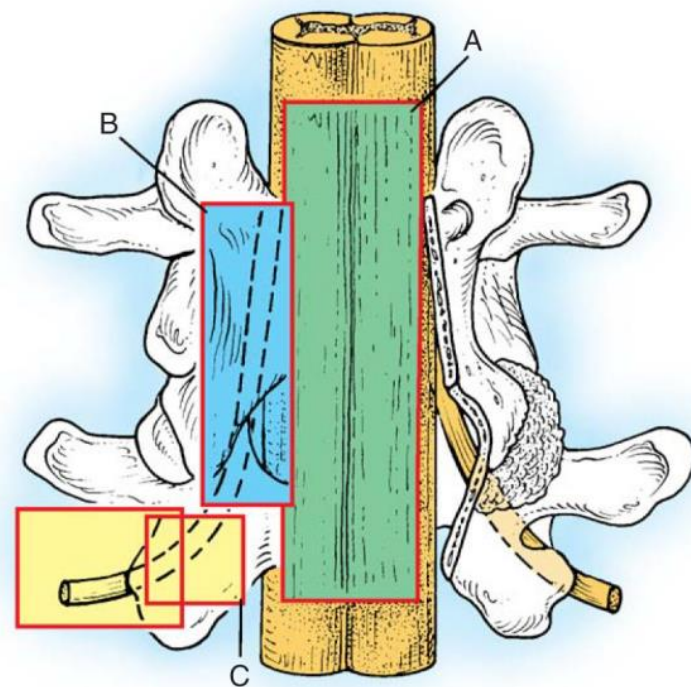
- **Centralna stenoza**

- zaradi zadebelitve “lig. flavum”, osteofitov vretenca, hipertrofije “proc.art.inf.”, protruzije diskusa
- nevrogena klavdikacija

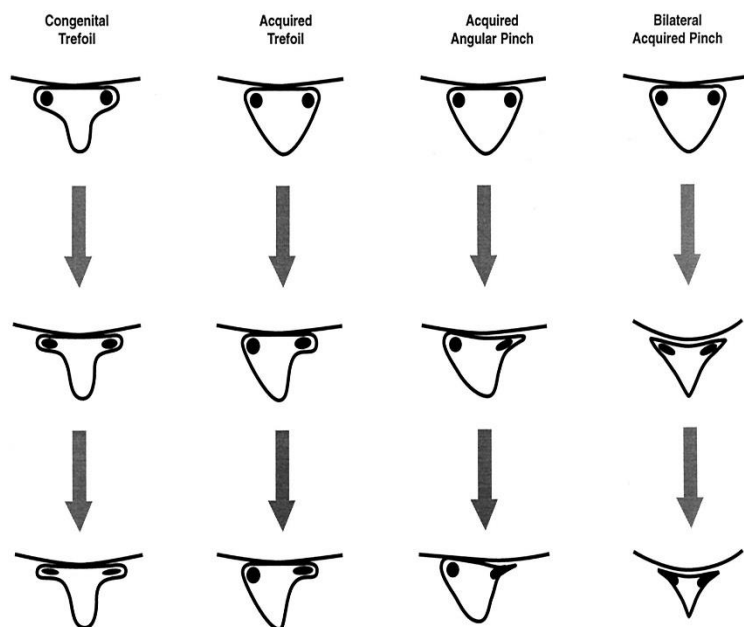
- **Stenoza lat. recessusa**

- zaradi hipertrofije “proc.art.sup.”
- radikulopatija

- **Foraminalna stenoza**

OBLIKE SPINALNEGA KANALA

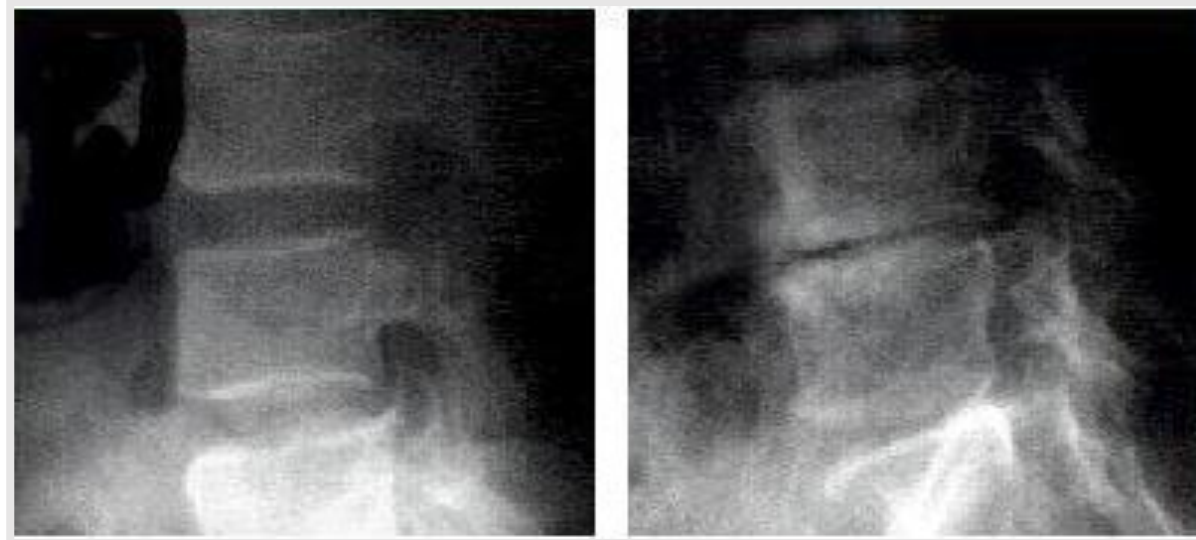

NEUGODNA JE TRIKOTNA OBLIKA !

- Prirojena LSS
 - ahondroplazija
 - idiopatska
- Pridobljena LSS
 - degenerativna
 - iatrogena
 - sistemske bolezni (Paget, DISH, osteopetroza)
- Mešana oblika LSS

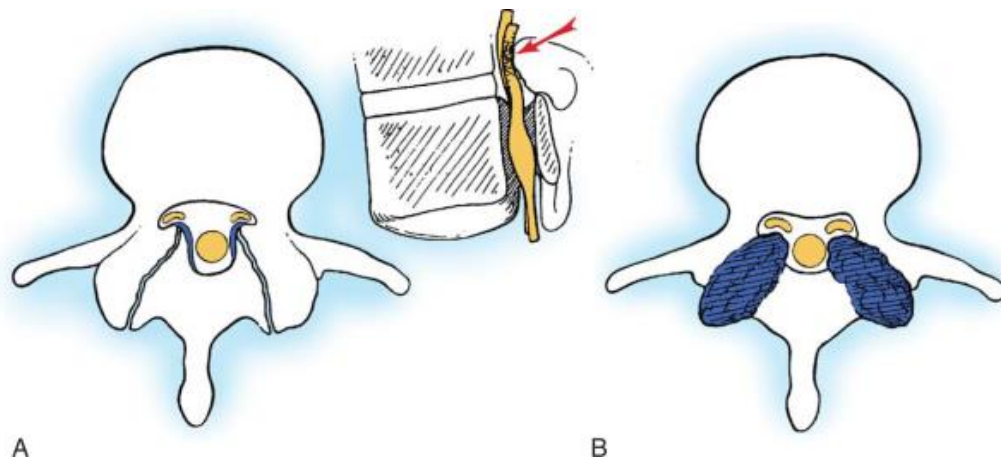
- Najpogostejša je degenerativna LSS. Pojavlja se po 50. letu starosti. Pogosteje se pojavlja pri ženskah zaradi hormonskih sprememb, ki povzročijo večjo ohlapnost medvretenčnih vezi in subluksacije v fasetnih sklepih.
- Med bolniki s kronično bolečino v križu je delež LSS med tistimi,
 - ki obišejo izbranega zdravnika 3 – 4 %,
 - ki obišejo specialista pa 12 – 16 %.
- Najpogosteje prizadene segment L4 / L5.

- Primarni dejavnik je v 80 % degeneracija diskusa.
- 1. stopnja: raztrganine v diskusu, kar ima za posledico **ZOŽITEV** diskusa in **SKLEROZO** krovnih ploskev priležnih vretenc.
- 2. stopnja: pojav nestabilnosti in reaktivna tvorba **OSTEOFITOV**.
- 3. stopnja: degenerativne spremembe fasetnih sklepov in **RETROLISTEZA** zgoraj ležečega vretenca.

Doc. dr. Gregor Rečnik, Ledvena spinalna stenoza

- Mehanski vzrok bolečine – neposredno:
 - pritisk na kavdo ekvino ali/in korenine izstopajočih živcev.

- Ishemični vzrok bolečine – posredno:
 - pritisk na perinevralno žilje, moten pretok, ishemija živcev;
 - ektopični živčni impulzi – **PARESTEZIJE !**

• BOLEČINA V KRIŽU

- nastaja počasi
- širi se v trtico in zadnjico !
- prisotna pri hoji in stoje
- se zmanjša v mirovanju
- bolniki se le s težavo vzravnavajo iz predklona !

NI POSLEDICA PRITISKA NA
NEVROLOŠKE STRUKTURE !

• BOLEČINA V NOGAH

- nekaj let kasneje
- širi se distalno v stegna, meča
- Lasegue je negativen !
- prisotna pri hoji in pri ekstenziji hrbtenice !
- se zmanjša pri predklonu, sedenju, klečanju in na kolesu

POSLEDICA PRITISKA NA
NEVROLOŠKE STRUKTURE !

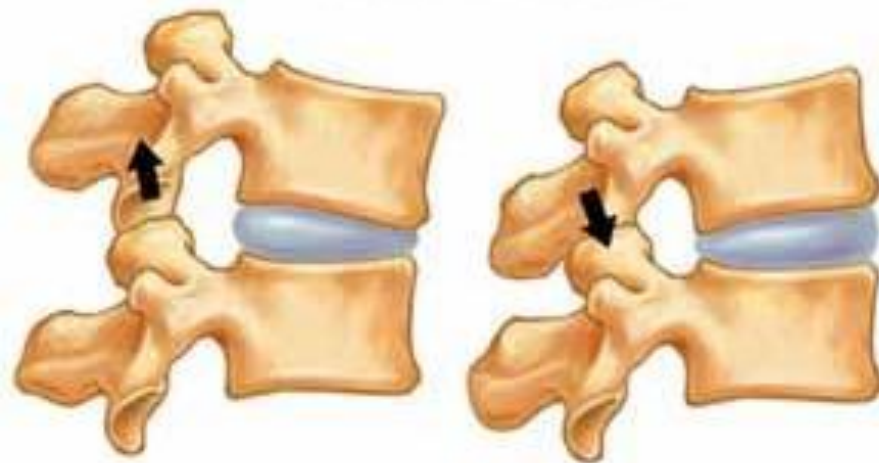
NEVROGENA KLAVDIKACIJA

- Če se ob hoji poleg bolečine v nogah pojavita še občutek gluhosti in izguba moči govorimo o **INTERMITENTNI NEVROGENI KLAVDIKACIJI !**
- Bolečina je po svoji naravi difuzna, neostro omejena, žgoča in/ali krčevita.
- Parestezije so pogoste.

"SHOPPING-CART" ZNAK

FLEKSIJA HRBTENICE

↓
PREHODNO POVEČANJE
SPINALNEGA KANALA

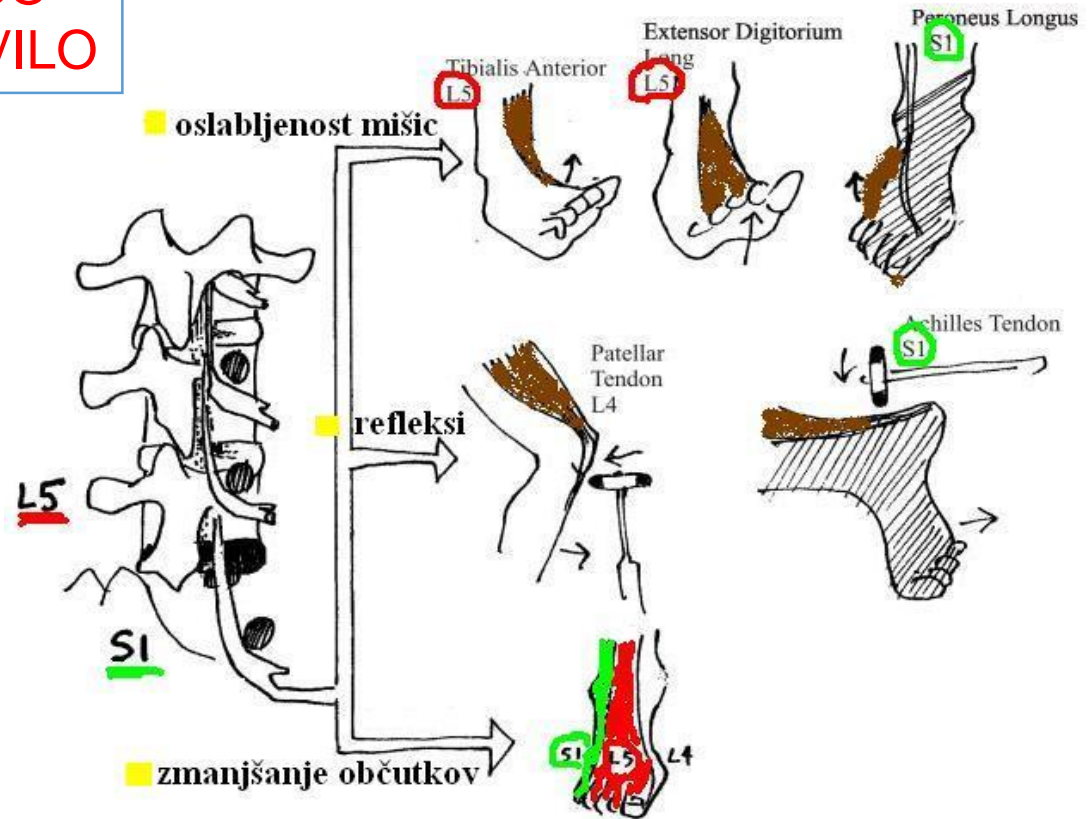
↓
UBLAŽITEV SIMPTOMOV

Doc. dr. Gregor Rečnik, Ledvena spinalna stenoza

NEVROLOŠKI IZPADI SO PREJ IZJEMA KOT PRAVILO

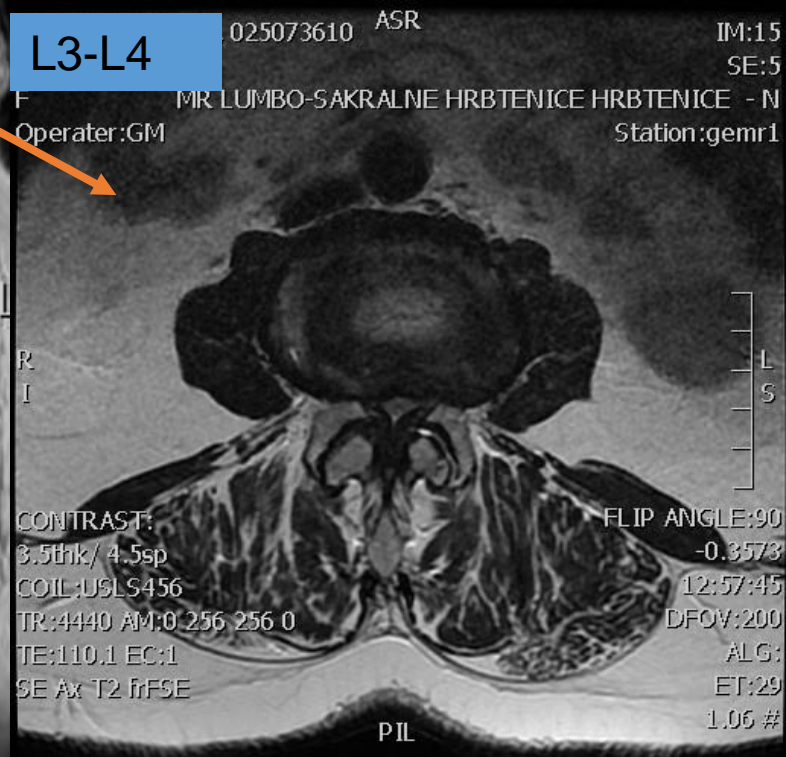
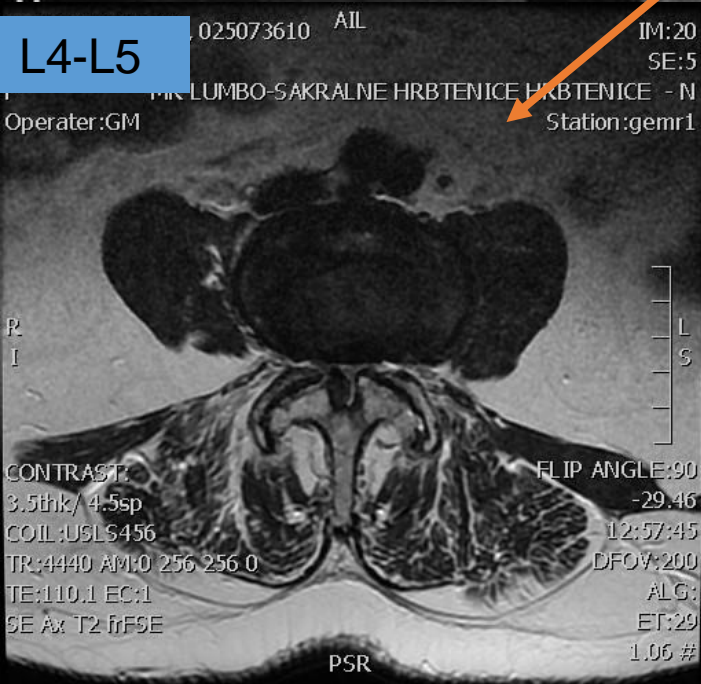
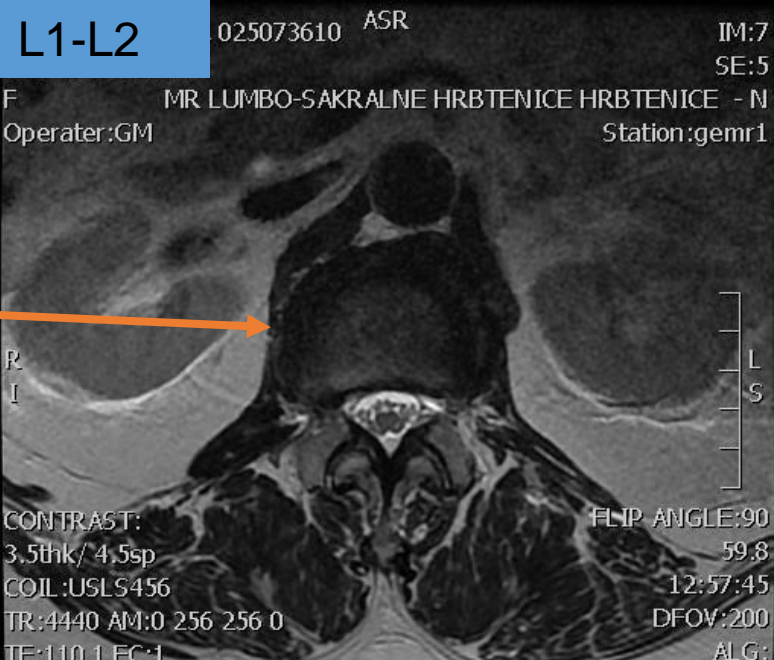
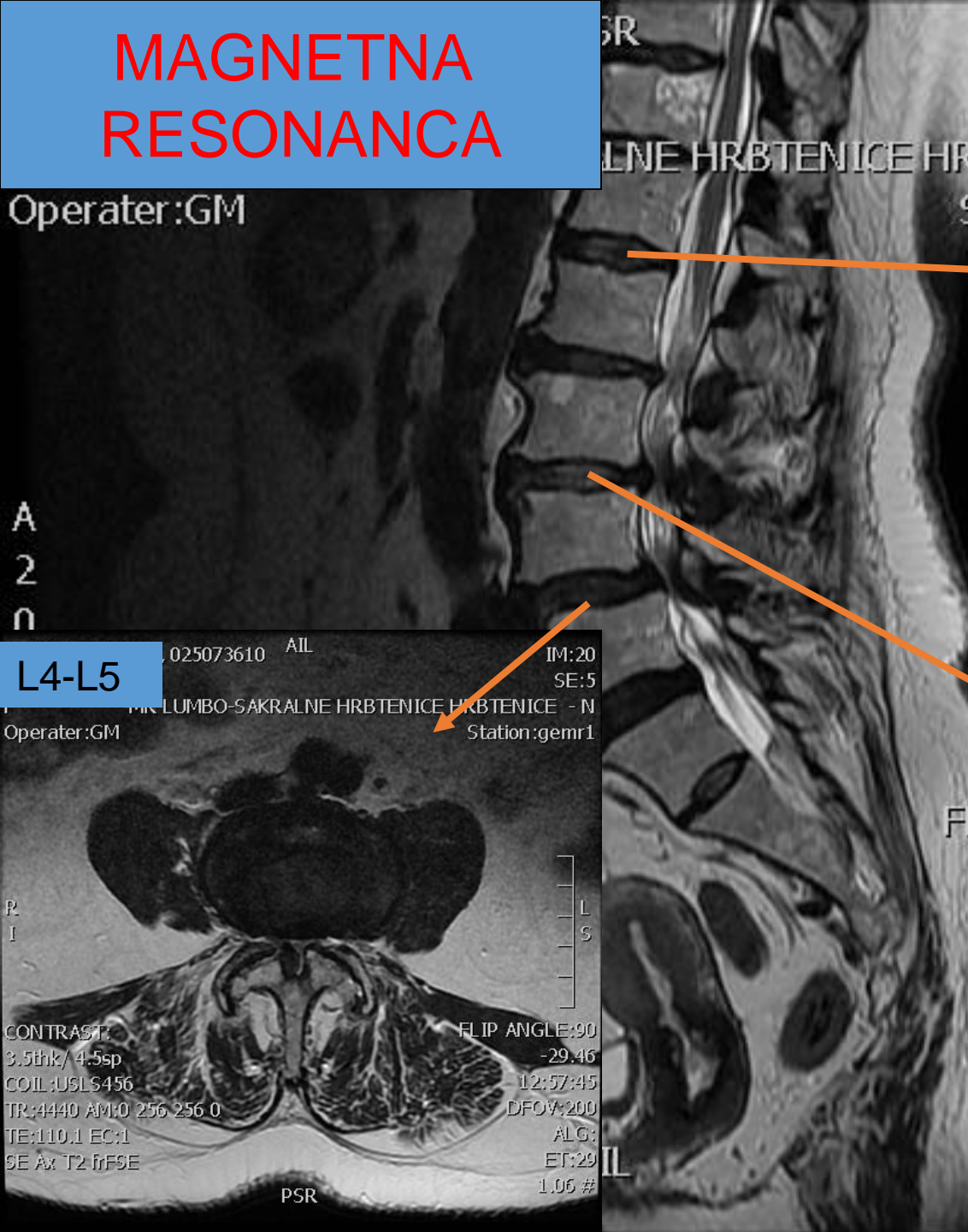
PRI ZAPLETIH !

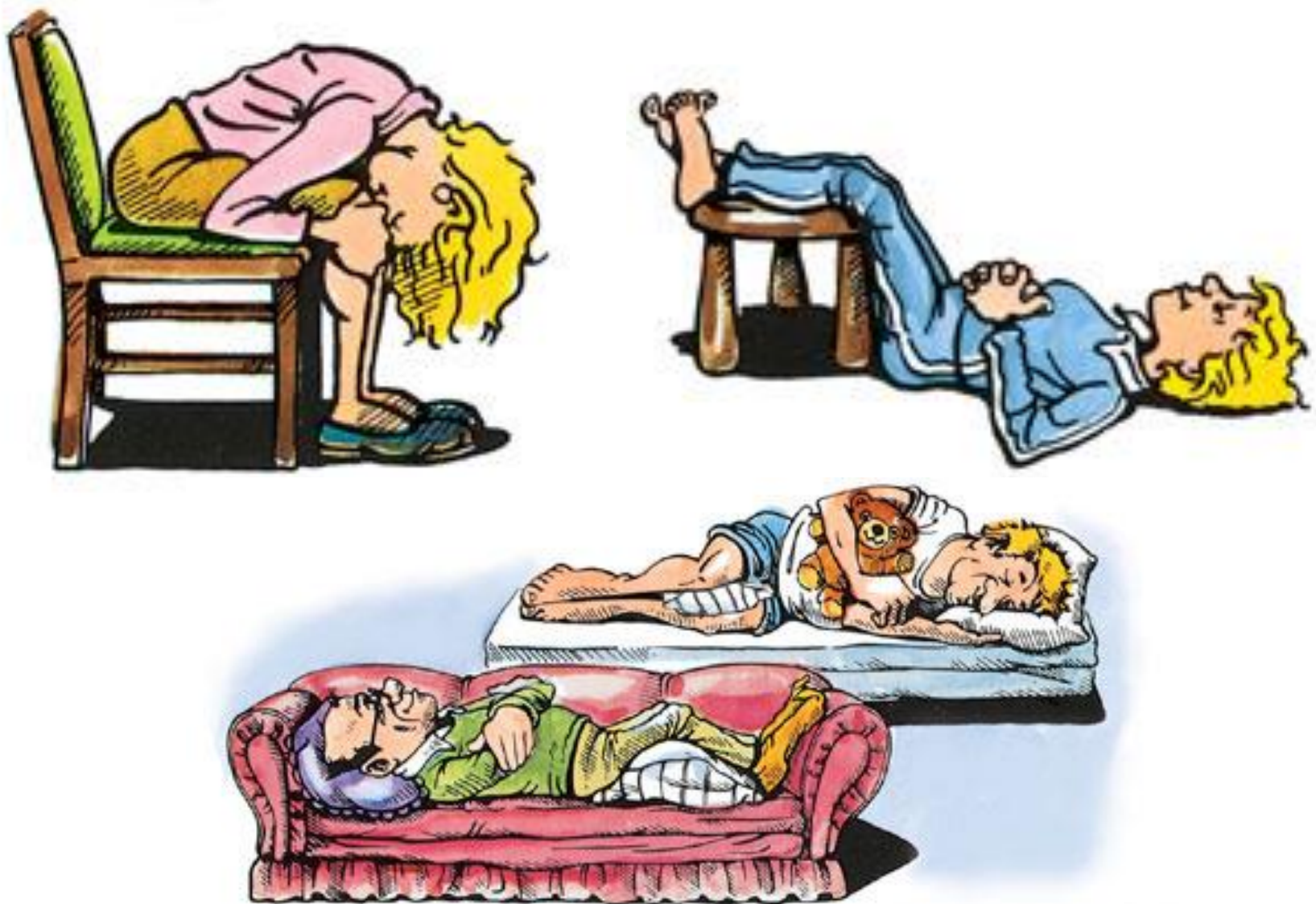
Mogoče po naporu !

MAGNETNA RESONANCA

Operator:GM

Doc. dr. Gregor Rečnik, Ledvena spinalna stenoza

Naklofen 2x1

Zaldiar 3x1

Oxycontin 2x10 mg

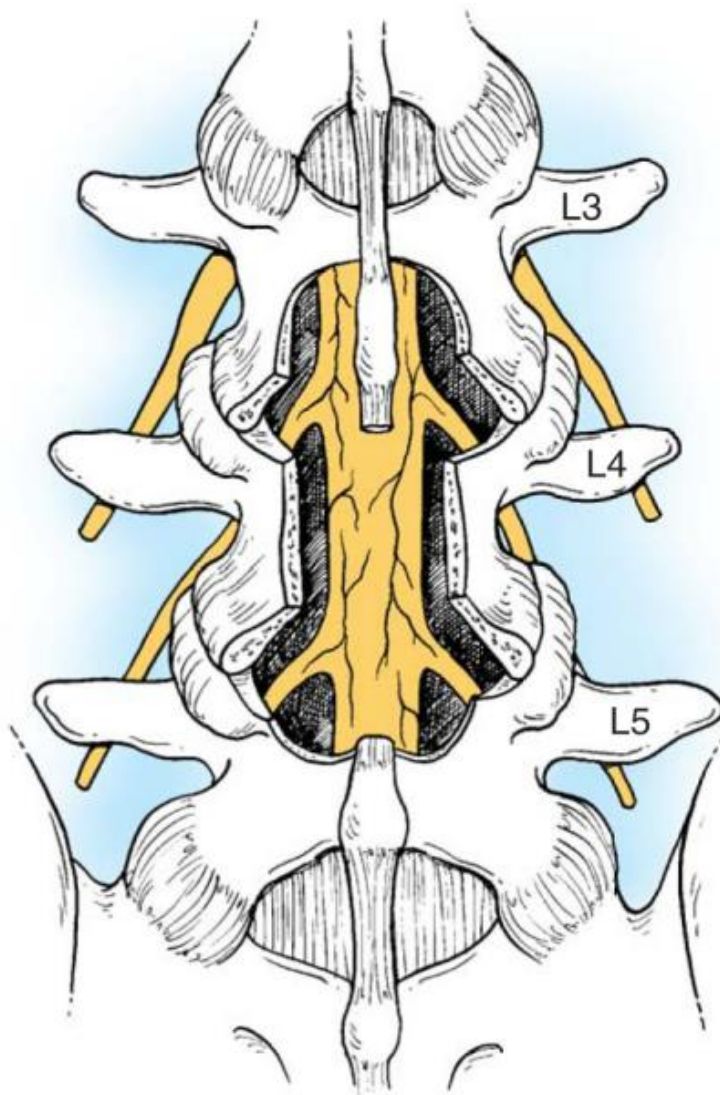
Neurontin 3x300 mg

Ojačan ledveno-križni pas?

Epiduralne blokade?

Antidepresivi?

Fizikalna terapija?

**CILJ OPERACIJE
=
SPROSTITI
ŽIVČNE STRUKTURE!**